

lisans 32-soz-p27-2-mevkif-2-maksad-2-temsil-ve-netice-nuraniyet-sirrindan-ilahi-ihata-ve-tasarruf - Set 1

1-) Parçada ilk olarak hangi genel gözleme dayanılarak hüküm kuruluyor? (23 kelime)

Güneş, ruhânî varlıklar ve ağaçtaki

2-) Güneş ve benzeri örneklerin “âciz ve musahhar” diye nitelenmesi niçin önemlidir? (16 kelime)

Böyle zayıf ve emre

3-) Metinde bu durumun isbatı için neden gözleme başvuruluyor? (12 kelime)

Çünkü gözlenen bir

4-) Metne göre bütün nurların ilahî isimlerle bağlantısı hangi yöndendir? (12 kelime)

Hepsi, ilahî isimlerin

5-) “Teveccüh-ü ehadiyet” ifadesi bağlam içinde neyi düşündürür? (11 kelime)

Allah’ın birlik

6-) Varlık, hayat, ruhlar, berzah ve misal âlemlerinin ayna sayılması neyi anlatır? (9 kelime)

Bunların Allah’ın

7-) “Hiçbir yerde bulunmadığı halde her yerde bulunmak” sözüyle ne anlatılmak isteniyor? (11 kelime)

Allah’ın cisimler

8-) Metinde engellerin vesile sayılması hangi ince manayı taşır? (16 kelime)

Bize engel gibi görünen

9-) Allah’ın “hiçbir yerde bulunmadığı halde her yerde bulunması” nasıl bir inanç esasını öğretir? (13 kelime)

Allah’ın cisimsel yer

10-) Parçanın finalindeki vurgu, kulun Allah tasavvurunu nasıl düzeltir? (11 kelime)

Allah’ı aczden,

lisans 32-soz-p27-2-mevkif-2-maksad-2-temsil-ve-netice-nuraniyet-sirrindan-ilahi-ihata-ve-tasarruf - Set 2

1-) Metnin başlangıcında verilen örnekler hangi iddiayı hazırlamak için kullanılıyor? (17 kelime)

Tek bir varlığın çok

2-) Parçaya göre sınırlı ve tekil bir şey nasıl daha geniş bir hüküm kazanabiliyor? (17 kelime)

Maddî olarak tek olsa

3-) Parçadaki ilk bölümde “sen de görüyorsun” hitabı nasıl bir öğretim üslubudur? (8 kelime)

Muhatabı delilin

4-) Bütün nurların Allah’ın isimlerinin gölgesi sayılması neyi ifade eder? (13 kelime)

Asıl nur kaynağının

5-) “Hangi yer ondan gizlenebilir?” sorusu hangi sıfatı öne çıkarır? (4 kelime)

İlminin

6-) Hangi soru kalıbı ile işlerin zorluk derecesinin Allah için anlam taşımadığı anlatılıyor? (11 kelime)

Herhangi bir

7-) Parçaya göre Allah’a yaklaşmak için bir şahsın ayrıca küllîleşmesi gerekir mi? (8 kelime)

Gerekmez; fert

8-) Uzaklık, küçüklük ve varlık tabakalarının perdeleri neden engel sayılmıyor? (15 kelime)

Çünkü bunlar sadece

9-) Mekân tutmama ile her yerde hazır olma nasıl birlikte düşünülüyor? (15 kelime)

Allah’ın cismanî şekilde

10-) Son iki soru cümlesi, Allah’ın izzeti hakkında hangi dersi verir? (9 kelime)

Acz ve

lisans 32-soz-p27-2-mevkif-2-maksad-2-temsil-ve-netice-nuraniyet-sirrindan-ilahi-ihata-ve-tasarruf - Set 3

1-) Parçada görülen örneklerden çıkarılan ilk mantık adımı nedir? (12 kelime)

Sınırlı bazı varlıkların

2-) “Müşahhas cüz’î” ifadesi bu örneklerde neyi vurgular? (10 kelime)

Belirli, tek

3-) Bu gözlemlerden hareketle Allah hakkında hangi temel sonuç çıkarılıyor? (18 kelime)

Maddeden uzak, mutlak kudret

4-) “Umum envâr” ve “bütün nuraniyat” ifadesi, ilahî isimlerle bağlantı bakımından ne söyler? (14 kelime)

Mevcut bütün aydınlık

5-) “Hangi şey saklanabilir?” sorusundan nasıl bir sonuç çıkar? (8 kelime)

Hiçbir varlığın

6-) “Hangi ferd ondan uzak kalabilir?” sorusu neyi reddeder? (9 kelime)

Tek tek

7-) İbn Abbas’tan aktarılan manevî görme ve işitme ifadesi nasıl anlaşılmalıdır? (15 kelime)

Allah’ın her varlığa

8-) Engellerin ve manilerin vesile sayılması hangi bakış açısını yansıtır? (14 kelime)

Görünürde zorlayıcı olan

9-) Bu olumsuzlamaların temel sebebi nedir? (16 kelime)

Allah’ın maddeden münezze, zorunlu

10-) Parçanın sonundaki acz ve kusur vurgusu, imanî bakımdan hangi neticeyi verir? (12 kelime)

Allah’ın mutlak kudret

lisans 32-soz-p27-2-mevkif-2-maksad-2-temsil-ve-netice-nuraniyet-sirrindan-ilahi-ihata-ve-tasarruf - Set 4

1-) Metnin girişinde hangi üç örnek grubuna işaret edilerek bir zemin hazırlanıyor? (15 kelime)
Güneş gibi mahlûklar,

2-) Metin, insanı inkârdan alıkoymak için hangi delil türüne yaslanıyor? (6 kelime)
Müşahedeye,

3-) Parçada bu durumun inkâr edilememeyecek tarafı nedir? (9 kelime)
Gözlemlerle fark

4-) Metinde art arda sorulan “hangi şey saklanabilir, hangi iş ağır gelebilir” tarzındaki sorular neyi anlatmak için kullanılıyor? (13 kelime)
Allah’ın tasarrufunun önünde

5-) “Teveccüh-ü ehadiyet” içinde hiçbir şeyin saklanamaması neyin delilidir? (10 kelime)
Allah’ın her

6-) “Hiçbir yer onun huzurundan hâlî kalır mı?” ifadesi hangi manayı taşır? (13 kelime)
Allah’ın hiçbir mekândan

7-) Silsile-i eşyanın tel ve damar gibi olması, ilahî emirlerin önünde engel mi yoksa kolaylaştırıcı mıdır? (4 kelime)
Kolaylaştırıcı

8-) Metinde sebeplerin “zahîrî perde” sayılması hangi itikadî dengeyi korur? (10 kelime)
Sebepleri tamamen

9-) Değişme ve bölünme gibi nitelikler neden Allah’a nisbet edilmiyor? (10 kelime)
Çünkü bunlar

lisans 32-soz-p27-2-mevkif-2-maksad-2-temsil-ve-netice-nuraniyet-sirrindan-ilahi-ihata-ve-tasarruf - Set 5

1-) Parçada müşahede edilen örneklerin zikredilmesindeki ana maksat nedir? (14 kelime)
Çokluk içinde tasarruf

2-) Parçada “bir cüz’-i ihtiyarî ile çok farklı işler görmek” neyi ifade eder? (13 kelime)
Tek bir yöneliş

3-) Allah’ın “maddeden mücerred” olması neden önemli bir delil olarak sunuluyor? (14 kelime)
Çünkü maddî sınırlara

4-) Allah’ın maddeden uzak oluşu, O’nun fiilleri bakımından ne sonuç doğurur? (12 kelime)
Maddî engellere bağlı

5-) İbn Abbas’a nisbet edilen ifade, metindeki ana fikri nasıl destekliyor? (14 kelime)
Her varlığa yönelik

6-) Hiçbir ferdin uzak kalamaması, kulluk açısından neyi hatırlatır? (10 kelime)
Her insanın

7-) İbn Abbas’a dayanan anlatım, ilahî bilginin pasif değil nasıl bir bilgi olduğunu sezdirir? (11 kelime)
Her bir

8-) Sebeplerin perde sayılması hangi yanlış anlamayı önler? (7 kelime)
Sebeplerin

9-) Uzaklık ve küçüklük neden ilahî kudret karşısında anlamını yitirir? (11 kelime)
Çünkü bunlar

lisans 32-soz-p27-2-mevkif-2-maksad-2-temsil-ve-netice-nuraniyet-sirrindan-ilahi-ihata-ve-tasarruf - Set 6

1-) Metin, mahlûklarda görülen hangi özellikten yola çıkarak ilahî tasarrufu anlatıyor? (12 kelime)
Tek bir varlığın

2-) “Mutlak bir küllî hükmünü almak” ifadesi nasıl anlaşılmalıdır? (12 kelime)
Sınırlı bir varlığın

3-) Allah’ın yüceliği anlatılırken neden peş peşe tenzih ifadeleri kullanılıyor? (10 kelime)
Onu yaratılmışların

4-) Çeşitli varlık âlemlerinin ayna olarak nitelenmesi, Allah’ın ne yönünü öne çıkarır? (8 kelime)
Güzellik ve

5-) Parçada bütün nurların ve nuranî varlıkların Allah ile ilişkisi nasıl kuruluyor? (10 kelime)
Onların, ilahî

6-) Parçada sebepler ve vasıtalar için nasıl bir konum belirleniyor? (11 kelime)
Onların hakikatte

7-) Silsile-i eşyanın tel ve damar hükmünde olması, ilahî icraatın hızına dair ne söyler? (11 kelime)
Emir ve

8-) Sebeplerin perde oluşu ile gerçek tasarrufun Allah’a ait oluşu nasıl bağdaştırılıyor? (11 kelime)
Sebepler dış

9-) Tagayyür, tebeddül, tahayyüz ve tecezzi kavramları ortak olarak neyi temsil eder? (11 kelime)
Sonlu ve

CEVAP ANAHTARI

lisans 32-soz-p27-2-mevkif-2-maksad-2-temsil-ve-netice-nuraniyet-sirrindan-ilahi-ihata-ve-tasarruf - Set 1 - CEVAPLAR

1-) Parçada ilk olarak hangi genel gözleme dayanılarak hüküm kuruluyor?

Güneş, ruhânî varlıklar ve ağaçtaki hayat düğümü gibi örneklerin; tek ve belirli oldukları halde çok yerde ve çok işte etkili olabildikleri gözlemine dayanılıyor.

2-) Güneş ve benzeri örneklerin “âciz ve musahhar” diye nitelenmesi niçin önemlidir?

Böyle zayıf ve emre bağlı varlıklarda bu hal görülüyorsa, Allah için bunun evleviyetle mümkün olduğunu düşündürür.

3-) Metinde bu durumun isbatı için neden gözleme başvuruluyor?

Çünkü gözlenen bir olgu üzerinden zihni ikna etmek daha kuvvetli kabul ediliyor.

4-) Metne göre bütün nurların ilahî isimlerle bağlantısı hangi yöndendir?

Hepsi, ilahî isimlerin tecellilerinden gelen asıl nurun zayıf bir yansıması kabul edilir.

5-) “Teveccüh-ü ehadiyet” ifadesi bağlam içinde neyi düşündürür?

Allah’ın birlik içinde her bir varlığa doğrudan yönelen özel ilgisini düşündürür.

6-) Varlık, hayat, ruhlar, berzah ve misal âlemlerinin ayna sayılması neyi anlatır?

Bunların Allah’ın cemalini ve tecellilerini yansıtan sahneler olduğunu anlatır.

7-) “Hiçbir yerde bulunmadığı halde her yerde bulunmak” sözüyle ne anlatılmak isteniyor?

Allah’ın cisimler gibi mekâna bağlı olmadan her şeye tasarruf edebilmesi kastediliyor.

8-) Metinde engellerin vesile sayılması hangi ince manayı taşır?

Bize engel gibi görünen şeylerin Allah’ın fiilleri için engel teşkil etmediği, hatta hizmet edebildiği manasını taşır.

9-) Allah’ın “hiçbir yerde bulunmadığı halde her yerde bulunması” nasıl bir inanç esasını öğretir?

Allah’ın cisimsel yer kaplamadan münezzeh olduğu halde her şeye yakın olduğu esasını öğretir.

10-) Parçanın finalindeki vurgu, kulun Allah tasavvurunu nasıl düzeltir?

Allah’ı aczden, kusurdan ve yaratılmışlara ait eksik niteliklerden tenzih ederek düzeltir.

lisans 32-soz-p27-2-mevkif-2-maksad-2-temsil-ve-netice-nuraniyet-sirrindan-ilahi-ihata-ve-tasarruf - Set 2 - CEVAPLAR

1-) Metnin başlangıcında verilen örnekler hangi iddiayı hazırlamak için kullanılıyor?

Tek bir varlığın çok yerde ve çok işte aynı anda etkili olabilmesinin mümkün olduğunu göstermek için kullanılıyor.

2-) Parçaya göre sınırlı ve tekil bir şey nasıl daha geniş bir hüküm kazanabiliyor?

Maddî olarak tek olsa bile, aynı anda birçok yerde tesir göstererek umumi bir iş görür hâle gelebiliyor.

3-) Parçadaki ilk bölümde “sen de görüyorsun” hitabı nasıl bir öğretim üslubudur?

Muhatabı delilin içine katan, müşahedeye dayalı ikna üslubudur.

4-) Bütün nurların Allah’ın isimlerinin gölgesi sayılması neyi ifade eder?

Asıl nur kaynağının Allah olduğunu, diğer parlaklıkların ise ona bağlı kaldığını ifade eder.

5-) “Hangi yer ondan gizlenebilir?” sorusu hangi sıfatı öne çıkarır?

İlminin kuşatıcılığını öne çıkarır.

6-) Hangi soru kalıbı ile işlerin zorluk derecesinin Allah için anlam taşımadığı anlatılıyor?

Herhangi bir işin O’na ağır gelip gelmeyeceğini sorgulayan ifadelerle bu anlatılıyor.

7-) Parçaya göre Allah’a yaklaşmak için bir şahsın ayrıca küllîleşmesi gerekir mi?

Gerekmez; fert olarak da ilahî yakınlığın kapsamı içindedir.

8-) Uzaklık, küçüklük ve varlık tabakalarının perdeleri neden engel sayılmıyor?

Çünkü bunlar sadece mahlûklar için engel olabilir; ilahî yakınlık, görme ve tasarruf için engel değildir.

9-) Mekân tutmama ile her yerde hazır olma nasıl birlikte düşünülüyor?

Allah’ın cismanî şekilde yer kaplamadan ilim, kudret ve huzuruyla her şeye yakın olduğu kabul ediliyor.

10-) Son iki soru cümlesi, Allah’ın izzeti hakkında hangi dersi verir?

Acz ve kusurun ilahî izzete hiçbir şekilde yakışmayacağını öğretir.

lisans 32-soz-p27-2-mevkif-2-maksad-2-temsil-ve-netice-nuraniyet-sirrindan-ilahi-ihata-ve-tasarruf - Set 3 - CEVAPLAR

1-) Parçada görülen örneklerden çıkarılan ilk mantık adımı nedir?

Sınırlı bazı varlıkların bile aynı anda çok yerde etkili olabildiğinin kabul edilmesidir.

2-) “Müşahhas cüz’î” ifadesi bu örneklerde neyi vurgular?

Belirli, tek ve sınırlı görünen bir varlıktan söz edildiğini vurgular.

3-) Bu gözlemlerden hareketle Allah hakkında hangi temel sonuç çıkarılıyor?

Maddeden uzak, mutlak kudret ve ilim sahibi olan Allah’ın her şeyi kuşatmasının aklen daha evlâ olduğu sonucu çıkarılıyor.

4-) “Umum envâr” ve “bütün nuraniyat” ifadesi, ilahî isimlerle bağlantı bakımından ne söyler?

Mevcut bütün aydınlık ve nuranî hallerin, ilahî isimlerden gelen aslî nurun gölgeleri olduğunu söyler.

5-) “Hangi şey saklanabilir?” sorusundan nasıl bir sonuç çıkar?

Hiçbir varlığın Allah’ın ilminden gizli kalamayacağı sonucu çıkar.

6-) “Hangi ferd ondan uzak kalabilir?” sorusu neyi reddeder?

Tek tek varlıkların ilahî yakınlık dışında kalabileceği düşüncesini reddeder.

7-) İbn Abbas’tan aktarılan manevî görme ve işitme ifadesi nasıl anlaşılmalıdır?

Allah’ın her varlığa uygun bir şekilde tam bir murakabe ve ihata ile yöneldiği şeklinde anlaşılmalıdır.

8-) Engellerin ve manilerin vesile sayılması hangi bakış açısını yansıtır?

Görünürde zorlayıcı olan şeylerin bile ilahî tasarrufa mani değil, hizmetkâr olabileceği bakış açısını yansıtır.

9-) Bu olumsuzlamaların temel sebebi nedir?

Allah’ın maddeden münezzeh, zorunlu varlık sahibi, kusurdan uzak ve kayıtlarla sınırlı olmayan yüce bir Zât olmasıdır.

10-) Parçanın sonundaki acz ve kusur vurgusu, imanî bakımdan hangi neticeyi verir?

Allah’ın mutlak kudret ve kemal sahibi olduğuna kesin bir teslimiyet neticesini verir.

lisans 32-soz-p27-2-mevkif-2-maksad-2-temsil-ve-netice-nuraniyet-sirrindan-ilahi-ihata-ve-tasarruf - Set 4 - CEVAPLAR

1-) Metnin girişinde hangi üç örnek grubuna işaret edilerek bir zemin hazırlanıyor?

Güneş gibi mahlûklar, ruhânî türden varlıklar ve ağaçtaki hayat merkezini temsil eden emrî- iradevî düzen.

2-) Metin, insanı inkârdan alıkoymak için hangi delil türüne yaslanıyor?

Müşahedeye, yani doğrudan gözlenebilen örneklerle yaslanıyor.

3-) Parçada bu durumun inkâr edilememeyecek tarafı nedir?

Gözlemlerle fark edilmesi ve fiilen yaşanan bir gerçek olmasıdır.

4-) Metinde art arda sorulan “hangi şey saklanabilir, hangi iş ağır gelebilir” tarzındaki sorular neyi anlatmak için kullanılıyor?

Allah’ın tasarrufunun önünde gizlenme, zorluk ve uzaklık gibi engellerin bulunmadığını göstermek için kullanılıyor.

5-) “Teveccüh-ü ehadiyet” içinde hiçbir şeyin saklanamaması neyin delilidir?

Allah’ın her ferde doğrudan yönelen kuşatıcı ilim ve kudretinin delilidir.

6-) “Hiçbir yer onun huzurundan hâlî kalır mı?” ifadesi hangi manayı taşır?

Allah’ın hiçbir mekândan uzak olmadığı, her yerin O’nun huzuru altında bulunduğu manasını taşır.

7-) Silsile-i eşyanın tel ve damar gibi olması, ilahî emirlerin önünde engel mi yoksa kolaylaştırıcı mıdır?

Kolaylaştırıcı bir vasıta gibidir.

8-) Metinde sebeplerin “zahirî perde” sayılması hangi itikadî dengeyi korur?

Sebepleri tamamen yok saymadan, gerçek tesirin Allah’a ait olduğunu korur.

9-) Değişme ve bölünme gibi nitelikler neden Allah’a nisbet edilmiyor?

Çünkü bunlar sonradan olan, sınırlı ve maddî varlıklara ait özelliklerdir.

lisans 32-soz-p27-2-mevkif-2-maksad-2-temsil-ve-netice-nuraniyet-sirrindan-ilahi-ihata-ve-tasarruf - Set 5 - CEVAPLAR

- 1-) Parçada müşahede edilen örneklerin zikredilmesindeki ana maksat nedir?
Çocukluk içinde tasarruf etmenin sadece teorik değil, yaratılmışlarda bile görülen bir hakikat olduğunu göstermek.
- 2-) Parçada “bir cüz’-i ihtiyarî ile çok farklı işler görmek” neyi ifade eder?
Tek bir yöneliş veya irade ile aynı anda çeşitli işlerin gerçekleşebildiğini ifade eder.
- 3-) Allah’ın “maddeden mücerred” olması neden önemli bir delil olarak sunuluyor?
Çünkü maddî sınırlara tâbi olmayan bir varlığın kuşatıcı tasarrufu daha kolay anlaşılır hâle gelir.
- 4-) Allah’ın maddeden uzak oluşu, O’nun fiilleri bakımından ne sonuç doğurur?
Maddî engellere bağlı kalmadan her şeye nüfuz eden bir tasarrufu mümkün kılar.
- 5-) İbn Abbas’a nisbet edilen ifade, metindeki ana fikri nasıl destekliyor?
Her varlığa yönelik ilahî görme ve işitmenin bulunduğunu anlatarak Allah’ın her şeye yakınlığını destekliyor.
- 6-) Hiçbir ferdin uzak kalamaması, kulluk açısından neyi hatırlatır?
Her insanın ve her varlığın doğrudan Allah’ın huzurunda bulunduğunu hatırlatır.
- 7-) İbn Abbas’a dayanan anlatım, ilahî bilginin pasif değil nasıl bir bilgi olduğunu sezdirir?
Her bir mevcuda yönelen canlı ve kuşatıcı bir murakabe olduğunu sezdirir.
- 8-) Sebeplerin perde sayılması hangi yanlış anlamayı önler?
Sebeplerin yaratmayı kendi başlarına yaptığı zannını önler.
- 9-) Uzaklık ve küçüklük neden ilahî kudret karşısında anlamını yitirir?
Çünkü bunlar yaratılmışlar arasındaki ölçülerdir; Allah’ın yakınlığı ve tasarrufu bunlarla sınırlanmaz.

lisans 32-soz-p27-2-mevkif-2-maksad-2-temsil-ve-netice-nuraniyet-sirrindan-ilahi-ihata-ve-tasarruf - Set 6 - CEVAPLAR

- 1-) Metin, mahlûklarda görülen hangi özellikten yola çıkarak ilahî tasarrufu anlatıyor?
Tek bir varlığın çok yerde bulunur gibi etkili olabilmesi özelliğinden yola çıkıyor.
- 2-) “Mutlak bir küllî hükmünü almak” ifadesi nasıl anlaşılmalıdır?
Sınırlı bir varlığın tesir bakımından geniş çaplı bir rol üstlenmesi şeklinde anlaşılmalıdır.
- 3-) Allah’ın yüceliği anlatılırken neden peş peşe tenzih ifadeleri kullanılıyor?
Onu yaratılmışların sınırlarından ve kusurlarından uzak düşünmeye sevk etmek için.
- 4-) Çeşitli varlık âlemlerinin ayna olarak nitelenmesi, Allah’ın ne yönünü öne çıkarır?
Güzellik ve tecellisinin farklı alanlarda görünmesini öne çıkarır.
- 5-) Parçada bütün nurların ve nuranî varlıkların Allah ile ilişkisi nasıl kuruluyor?
Onların, ilahî isimlerin kudsî tecellilerinin gölge mesabesinde kaldığı ifade ediliyor.
- 6-) Parçada sebepler ve vasıtalar için nasıl bir konum belirleniyor?
Onların hakikatte bağımsız etkileyici değil, dış görünüşte perde hükmünde oldukları belirtiliyor.
- 7-) Silsile-i eşyanın tel ve damar hükmünde olması, ilahî icraatın hızına dair ne söyler?
Emir ve kanunların çok süratli ve doğrudan işleyişine hizmet ettiğini söyler.
- 8-) Sebeplerin perde oluşu ile gerçek tasarrufun Allah’a ait oluşu nasıl bağdaştırılıyor?
Sebepler dış yüzü oluşturur; hakikî icra ise Allah’ın kudretiyle meydana gelir.
- 9-) Tagayyür, tebeddül, tahayyüz ve tecezzi kavramları ortak olarak neyi temsil eder?
Sonlu ve maddî varlıklara ait eksiklik ve sınırlılık hallerini temsil eder.